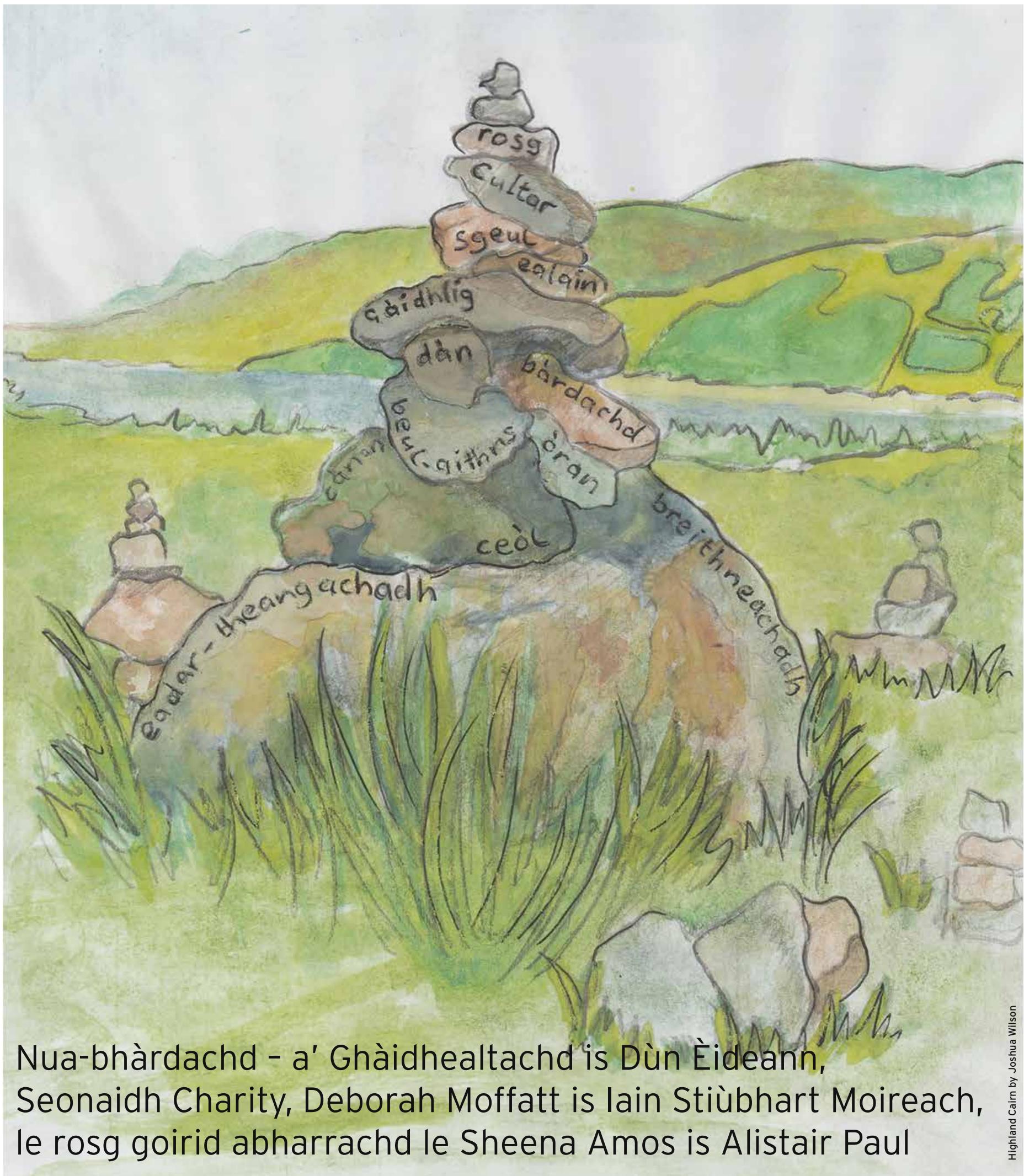

Tuath

Tuath Àireamh 7, 2023

air a dheasachadh le Marcos Mac an Tuairneir

Nua-bhàrdachd - a' Ghàidhealtachd is Dùn Èideann,
Seonaidh Charity, Deborah Moffatt is Iain Stiùbhart Moireach,
le rosg goirid abharrachd le Sheena Amos is Alistair Paul

Nua-bhàrdachd nam Ban

Cor gu Còraichean

MÀIRI NICGUMARAI

Latha Luain
An oidhche raoir soilleir a-rithist o sholas gealaich
Oidhche Shàbainn
Agus a-rithist bròn binn reòite-cam ri cuimhne
Oir's sibh bha luath ri buain faireachdai
Gus gaol màtar thoirt a theagamh
Nur diadhaidheachd
'S nur luaidheachd lùbach oideachaith

Am b' ann a-mhàin o bhur n-aire soisgeil
A thaghadh sibh bratach-bhriathran fhreagarrach
'S am bu bhinne bhur binn shòlasach
Nuair theireadh eascaraid ur creideamh rium
Le gaire "A bheil athair ann?"
Esan cho àrd na easaontachd
Ma b' fhior?

Là Luain ann "Ic Thòmais"
Nach iomadh dhiubh a th' agaibhse
Oidhche ùrnaigh
Guidheamaid maitheanas o bhur breitheanas
Agus seasmhachd gràdh Dhè gu mo dhion
O ur fuadachd
'S na dh'fhaodadh a bhith maille rium

An d' fhuair dha-rìribh sibh cead Dhè
A sheasamh breitheach àrdmhòr
Air irioslachd cridhe neach na Fhianais
'S air diomhaireachd cùis anam'
Comas cailteach do leanabh
Gun gabhadh sibh ùghdarris orb' fhìn
Foghlam easbalaideachd?

Condition to Rights

MARY MONTGOMERY

Moon day
Last night bright again from light of the moon
Sun day
And again the grief of judgement bias-iced to memory
For you were quick to pluck emotion
To foster doubt in mother love
In your piety
And in your bent laudacious learning

Was it entirely from your gospel ègards
You would elect a suitable ensign to eloquence
And was sweetest your joyful judgement
When nemesis of your creed would ask me
With a laugh "Is there a father?"
Him so high in dissention
As if

Day of Judgement in "Thomson's"
What a lot of them you have
Night of prayer
Shall be beseeched remission from your sentence
And God's steadfast love to guard me
From your banishment
And all who could be with me
Did you indeed receive God's leave
To stand in judgement high
On the humility of a person's heart before Him
And the confidence of matters soul
License for loss for a child
The authority upon yourselves to take
Absolution education

Dannsa

VICTORIA NICLOMHAIR

Togaibh ur casan is togaibh ur cinn,
gu mullach nam beanntan is bonn na tìr –
an ceòl a 'ruith 's a' sruthadh tromhaibh,
mar cheò na mara, ur còmhachadh mìn.

Gach casadh na dreasa is ruidhle nan cas,
mar iolaire eireachdail air sgèith os cionn àrd –
ur gluasadan rèidh mar shnàithlean dhan t-snàthad,
ag obair le ruitheam nàdarra gun teòradh no stad.

Leis a' phong-chiùil mu dheireadh, thàmig fois air
an t-saoghal,
nochd gàire nad shùilean 's tu deiseil as ùr –
le ceòl nad chridhe is casan làn eachdraidh,
's ar sgeulachdan dannsa a mhaireas gu sìorraidh.

Riaghailtean

VICTORIA NICLOMHAIR

Seas àrd.
Bi socair.
Suidh snog.
Na gearain.
Na argamaid.
Na cuir crith san t-saoghal.

Ach.

Ruith cho luath 's nach glac iad sibh.
Èigh cho àrd 's nach leig seachad iad sibh.
Ruig air a' mhullach is bris sìos an le sgiamh:
Chan eil àite an seo son nan riaghailtean a-nis.

AON MHADAINN, DHÙISG mi, agus bha mo stamag na clach. B' e clach mhìn a bh' innte agus bha i trom, cruaidh agus fuar. Dh'fhairich mi fhìn gu h-eadar-dhealaichte cuideachd: sgith, dealachte, neo-bheòthail. Bha mi àbhaisteach an latha roimhe agus, direach mar sin, thàinig a' chlach. Ged a 's e duine de thrithead bliadhna a dh'aois a th' annam, bidh mi fhathast a' fònadh mo mhàthar nuair a bhios rudan doirbh a' tachairt, agus b' e suidheachadh doirbh a bh' ann an seo, gu cinnteach. Fhreagair i às dèidh trì seirmean.

'Tha mo stamag na clach,' thuirt mi.

'Tha, agus mise,' thuirt i.

'Ò, tha mi a' faireachdai cho sgith, a Mham. Na bu sgithe na bha mi a-riamh.'

'Tha, agus mise,' thuirt i. Agus bha coltas garbh air a guth, cuideachd.

'Dè ni sinn mu deidhinn? Chan eil mi cinnteach an urrainn dhomh cumail a' dol mar seo.'

'Chan eil dad sam bith ri dhèanamh,' thuirt i. 'Tha mi duilich.'

Bha mi sàmhach. Cha robh cofhurt sam bith na guth, agus bha mi a' feitheamh ris. Cha tàinig e.

'Ò, uill, tioraidh an-dràsta, co dhiù,' thuirt mi.

A' Chlach

SHEENA AMOS

'Tioraidh. Tha mi duilich,' thuirt i a-rithist.

Chuir mi am fòn sìos agus dh'fhairich mi goirteas nam bhroilleach a' dol suas gu mo sgòrnán. Ach stad mi e an sin. Cha robh mi a' dol a ghal. Cha robh adhbhar ann. Ghabh mi anail mhòr agus thòisich mi deiseileachadh airson obair, ach bha e gu math doirbh sin a dhèanamh le mo stamaig mar sin. Bha mi slaodach, agus stadainn gu tric airson anail mhòr a ghabhail air sgàth na h-oidhirpe a bha mi a' dèanamh. A thuilleadh air sin, dh'fhairich mi gun robh mi air mo mhùchadh fo plangaid shneachda, agus bha mo sgòrnán goirt bho bhith a' cumail nan deur air ais mar loch air cùl dàimh.

Tha mi air a' bhith ag obair ann am bùth a' bhathair-chruaidh bhon a dh'fhàg mi an sgoil, agus tha e a' còrdadh rium.

'S toil leam na failidhean – am peant, am fiodh, a' mheatail, an ola – agus 's toil leam gu bheil fios agam air far a bheil a h-uile rud.

An latha sin, bha e gu math sàmhach, agus mar as àbhaist bhiodh sin a' còrdadh rium. Bhithinn a' sgioblachadh anns a' phreas-stòrais, agus a' coimhead a-mach às an uinneig air daoine a' tighinn agus a' falbh bho oifis a' phuist, taobh thall an rathaid. Ach, an latha sin, cha robh dad a' faireachdai ceart air sgàth na cloiche. Às dèidh uair a thide ag obair (bhithinn ag ràdh 'obair', ach cha robh mi ach a' bruadar nam dhùisg a' mhòr-chuid den ùine) dh'fhaighnich Coinneach dhomh dè bha ceàrr.

'Tha mo stamag na clach,' thuirt mi, agus dh'fhairich a' chlach na bu cruaidhe aon uair 's gun tuirt mi sin.

'Ò,' thuirt e. Bha coltas clearbach air.

'Seall,' thuirt mi, agus thog mi mo gheansaидh suas airson a sealtainn dha. Choimhead e oirre fad diog ach gu follaiseach, cha robh e ag iarraidh a bhith faisg orm.

'Ò,' thuirt e, a-rithist. 'Tha sin, aodh, tha sin duilich. Ach, fhiros agad, uaireannan tha e direach nas fheàrr a bhith a' cumail a' dol... Smaoinich air rudeigin eile...'

'Ach,' thuirt mi, le às-creideas. 'Tha mo stamag na clach! Ciamar a bhios mi a' smaoineachadh mu dheidhinn rudeigin eadar-dhealaichte?'

'Uill... aodh... ò, tha mi a' smaoineachadh gu bheil cuideigin a' tighinn,' thuirt e. 'Tha, tha cuideigin a' tighinn.' Agus choisich e air falbh.

Bha a' chlach a' faireachdai gort agus mòr, mar gun robh i a' plosgadh. 'Aoibh!' smaoinin mi. Dh'fhairich mi mar gun robh mi a' spreadadh, agus chaidh mi dhan taigh-bheag ann an cabhag. Taobh a-staigh an dorais, thòisich mi a' caoineadh. O, bha sin a' faireachdai math. Òòò... Brònach agus beagan görach ach math co-dhiù. Leig mi a-mach gal agus chuala mi am mac-talla a' dol timcheall an t-seòmair bhig. Chuir e iongnadh orm cho dòlasach 's a bha

an guth, agus dh'fhaich mi nàraichte. Cha robh e cho dona ri sin. Às dèidh mionaid neo dhà, stad na deòir agus, ged a dh'fhaich mi falamh, bha mo stamag beagan na b' fheàrr agus bha mo sgòrnan na b' fhosgalte. Anail mhòr a-rithist agus bha mi air ais anns a' bhùth.

Às dèidh latha obrach, eadar mulad agus falamhachd, chaidh mi dha taigh Ailein far an rachainn gach Diluain airson dìnnear ithe. Bha mise agus Ailean aig an sgoil còmhla, agus bhiodh e a' fuireach aig an taigh sin còmhla ri a mhàthair, ach chaочail i còig bliadhna air ais agus bha e air a' bhith na aonar on àm sin. Air sgàth 's gum bi mise cuideachd nam aonar, anns an aon ionad-thaighean, curaidd sinn seachad beagan ùine còmhla. Às dèidh dhuinn dinneir ithe (paidh is pònairean àmhainn: chan e còcaire a th' ann an Ailean) chaidh sinn nar suidhe anns an t-seòmar-shuidhe bheag aige, le leabhrachean, pàipearan agus litreachan mun cuairt. Bha sinn air a bhith a' cabadaich tron dinneir, ach cha do bhruidhinn mi air a' chloich. Cha robh mi ag iarraidh gum biodh Ailean a' faireachdainn clearbach agus, co-dhiù, aig an ìre sin bha mi air tòiseachadh tuigsinn gun robh an trioblaid seo gu math priobhaideach. Ach, nam shuidhe anns an t-seòmar-shuidhe bheag, bhlàth, le cupa tì nam làimh, dh'fhaich mi sèimh, sàmhach.

'Thachair rudeigin doirbh dhomh,' thuirt mi.

'Ò, seadh,' ars esan. 'Bha fios agam

gun robh rudeigin eadar-dhealaichte. Dè thachair?

'Ciamar an robh fios agad?' thuirt mi. Cha do mhòthaich duine sam bith eile.

'Chan eil fhios agam. Dìreach, bha fios agam. Chan eil fhios agam Carson. Dè thachair, co-dhiù?' dh'fhaighnich e.

'Uill, tha fios agam gu bheil e beagan neònach, ach tha mo stamag na clach,' thuirt mi, agus a-rithist, dh'fhaich mi a' chlach chruidh na suidhe gu trom nam bhoirinn.

'À,' thuirt esan, le tuigse. 'Tha sin doirbh gu cinnteach. Ciamar a tha thu a' faireachdainn? A bheil thu ceart gu leòr? An urrainn dhomh dad sam bith a dhèanamh dhut?

Uill, cha robh mi an dùil ri seo.

'Uill, tha mi a' faireachdainn beagan... aobh...' Ò, thighearna, bha na deòir a tighinn a-rithist.

Às dèidh greis, bha mo dheòir air an tioramachadh agus choimhead mi suas air. Bha mi an dùil gum biodh e beagan mì-chofhurtail, ach cha robh e ach a' coimhead orm le coibhneas, a' feitheamh orm gus am bithinn deiseil gu mo sgeulachd innse.

'Sin e, direach. Thàinig a' chlach agus a-nis tha mi a' faireachdainn sgith agus trom fad na h-ùine. Chan urrainn dhomh cumail a' dol mar seo, ach chan eil mi a' smaoineachadh gu bheil dad sam bith ri dhèanamh mu deidhinn. Tha mo mhàthair ag ràdh gun do dh'èirich an aon

rud oirre agus tha ise a' faireachdainn gu h-uabhasach cuideachd.'

Ghabh Ailean osna mhòr agus shuidh e air ais anns an t-sèitheir aige.

'Thachair an aon rud dhòmhnsa,' thuirt e.

'Dè? Bha do stamag na clach cuideachd?' thuirt mi le iongnadh.

'Bha.'

'Ach chan eil fhathast?'

'Chan eil.'

'Uill, ma-thà! Innis dhomh na rinn thu!' thuirt mi. 'S dochu gum biodh freagairt agam mu dheireadh thall.

'Chan eil e cho simplidh ri sin. Tha mi duilich.' Bha coltas brònach air.

'Ò' thuirt mi. Dh'fhaich mi tonn fannachd. Dè thachair leis a' chloich, mar sin?'

'Thachair e air an aon dòigh. Aon latha, bha mi ceart gu leòr, an ath latha, bha mo stamag na clach. Chaidh mi dhan dotair agus thuirt e gum bithinn na b' fheàrr dìreach cumail a' dol agus m' obair a dhèanamh mar a b' àbhaist. Rinn mi sin, agus gach oidhche, thiginn dhachaigh, dh'ithinn dìnnear agus rachainn dhan leabaidh. Fhios agad, bha mi cho sgith 's nach b' urrainn dhomh rud sam bith eile a dhèanamh ach a-mhàin sin. Gach madainn, fad diog, nuair a dhùisginn aig an toiseach, bhiodh a h-uile rud a' faireachdainn ceart, ach nuair a thionndaidhinn, mhòthaichinn a' chlach agus chuimhnichinn an trioblaid a bh' agam a-rithist.'

'Agus ciamar a fhuair thu cuidhteas dhi mu dheireadh thall?' dh'fhaighnich mi.

'Uill, chan eil fhios agam, leis an fhìrinne innse,' thuirt e. 'Dìreach, chuir mi seachad an ùine, a' feitheamh gus am biodh i a' falbh: chaidh mi a ruith, chaidh mi a choiseachd, cheannaich mi rudan gòrach air loidhne, dh'òl mi anns an taigh-sheinnse. Rud sam bith airson diòchuimhneachadh mu deidhinn. Agus às dèidh bliadhna neo dhà, dh'fhalbh e.'

'Bliadhna!?' dh'èig mi. Bha mi an dòchas gum biodh e seachad às dèidh latha neo dhà. Aig an àm sin, dh'fhaich e do-fhulangach.

'Seadh, bliadhna,' thuirt e, le osna. 'A bheil thu airson faicinn far an deach ei'

'An deach i dh'aitheigin?' thuirt mi.

'Chaidh. Thig còmhla rium. Bidh feum agad air do sheacaid.'

Choisich sinn gu coille air oir a' bhaile, far an robh allt farsaing, ciùin. Agus anns an allt, bha iomadh chlachan mìne, cruinne, coltach ris a' chloich agamsa. Bha cuid dhiubh gu math mòr, nan seasamh a-mach às an uisge agus cuid eile na bu bhig, bleithte leis an allt.

'Aig an toiseach,' thuirt Ailean, 'nuair a thàinig mo chlach an seo, bha i gam ionndrainn. Ach a-nis, tha i an seo agus tha mise beò air an t-saoghal. Agus tha sin taghta.'

'Nach eil an uiread de chlachan cho brònach?' thuirt mi.

'Chan eil, ach sòlasach.' ■

Nua-bhàrdachd na Gàidhealtachd le Seonaidh Charity

Am Briseadh

SEONAIDH CHARITY

Lùnastal 2022

Bidh an còmhradh sin nam chuimhne gu bràth, a bhràthair bhig, do ghuth, do chrith, do chainnt, do spiorad fhèin a' tuiteam dhan t-sloc dhubb dhomhainn. Na làmhan mòra ud, shuas mu do shùilean, do mhala dearg, na deòir, na deòir.

Cha b' urrainn dhomh ach coimhead – do bhriathran is do għluasad briste, na drisean mud adhbarran, a' greimeachadh air do chalpannan, gad tharraing a-bhàn, na gathan goirte, geura, a' sàthadh is a' sracadh luirgeannan rùisgte.

Ach, an siud, chuimhnich mi air latha eile, air leathad na Seana Bhràigh, an sneachda, cruidh sleamhainn fo ar casan, nuair a thuit mi le sgìths air mo dhà għlùin, is thionndaidh thu le gàire air d' aodann, toit nad bheul.

Thabhairn thu dhomh do làimh, is tharraing thu mi dhan chàirn.

Toll an Lochain

SEONAIDH CHARITY

Bha braon mìn air mo bhilean a' gabhall cheumannan clearbach tarsainn aghaidh bhriste na Caillich, is Sròn Goibhre għarbh.

Rinn mo chridhe èirigh le dòchas faoin na h-òige is iomagħiġ għeur na h-inbheachd: an t-àite seo, aisling nam ficead bliadhna, a riochd gus tighinn nam fħradharc.

Gun agam ach dealbh inntinn air a tħarraing le fathann is criomag sgeòil, an Stalclair, nach maireann, mar theachdaire, air meud is glöir an tuill.

Sheas sinn aig ceann an uillt, an loch fhathast fo phlaide cheo. Thionndaidh mi air mo shàil, cur cùl ri ceann-uidhe, a għabbail tiotan eile iongnaidh.

Nua-bhàrdachd Dhùn Èideann le Iain Stiùbhart Moireach

An Sealladh

IAIN STIÙBHART MOIREACH

Chì mi Loch na Gàire na gaoithe.
Chì mi Stùc a' Chròithean nam mart.
Chì mi Beinn na Còinnich nam maigheach.
Chì mi Beinn Artaich nam fuaran,
ri taobh an locha leathainn is rèidh.
Chì mi Sìth Chailleann na caillich,
far an d' rinn an luchd-saidheans sgrùdadh.
Chì mi Beinn a' Ghleò nan sgòth,
far an do chruinnich
a' Bhaintighearna Mhoireach
sgeulachdan, òrain is bàrdachd.
Chì mi Beinn Labhar an fhàidh
far am bi na flùraichean dathail a' fàs.
Chì mi Innis Chaluim na h-Abaid,
mar bàta air an Linne fhada, fharsaing;
's a' Ghàidhealtachd air astar,
agus tha i a' cur a' chianalais mòr orm.

Cha Robh Gàidhlig Ann!

IAIN STIÙBHART MOIREACH

Air an àird a tuath,
chì mi Inbhir Lìte is Creag an t-Sionnaich;
ged nach robh Gàidhlig ann.

Air an àird an ear,
chì mi Inbhir Easg is Cùil Choinnich;
ged nach robh Gàidhlig ann.

Air an àird a deas,
chì mi An Druim, Am Bràghad is Creag an Tairbh,
ged nach robh Gàidhlig ann.

Air an àird an iar,
chì mi Dail MoThutha, Am Bail' Àirneach is Dùn Deas,
Cros Thoirfinn is Tiobar-Linne;
ged nach robh Gàidhlig ann.

Chì mi 'n tìr is na h-uisgeachan is na h-aibhnichean.
Chì mi na lusan, na h-ainmhidhean is na beathaichean
's chì mi na naoimh, na h-uaislean is a' mhuinntir.

Mura robh Gàidhlig ann,
bha na Gàidheil balbh
agus na Goill bodhar.

THUIT AM FEAR a-steach dhan tagsaith aig Ishmael Hussein air a ghiùlan air caochan adhar tais fogharach Ghlaschu. Bhrag doras an tagsaith air a chùl, a' gearradh dheth gleadhraich na trafaige. Nuair a choimhead Ishmael san sgàthan aige, fhuair e sealladh air sgall air a chuaireachadh le nead de dh'fhalbh peallach fliuch. Dh'èirich fàileadh milis searbh na dibhe às an daoine, a' lìonadh taobh a-staigh a' chàir. Bha Ishmael air fas cleachdte ris an fhàileadh sin, ach cha robh aig 11 uairean sa mhadainn. Cha do thog an duine a cheann aomte is cha tainig facal às. Rèitich Ishmael an sat-nav air an fhòn na chrochadair ri taobh na cuibhle-stiùridh is gheàrr an seann Nissan Primera aige a-steach do dhòmhachadh na trafaige ma thimcheall, mar iasg beag is e a' leantainn air sgaoth mòr. Shàmh e a-mach is a-steach gu clis eadar busaichean is làraighean. Bha na suathairean air beulaibh Ishmael ag obair gu luaineach, a' toirt sealladh priobach dha air glaisead Ghlaschu a bha ceithir timcheall air - glaisead nan togalaichean, glaisead nan daoine is glaisead nan sgòthan os a chionn: glaisead a bha fhathast coimheach dha, às dèidh dha a bhith a' gabhail còmhnaidh sa bhaile fad ochd mìosan.

Bha e air a dhol seachad air da sheata solais trafaig gun fhacal bhon phasaindear mus do leig Ishmael bhuaithe na faclan: 'Drumgoynes Avenue, a bheil sin ceart?' Cha tainig falas bhon duine a bha

fhathast na shlaod air an t-suidheachan deiridh. Chùm Ishmael air, gu ruige an ceann-uidhe a chaidh a shònachadh dha is e an dòchas, aig a chàr às lugha, nach biodh aige ris an duine a thogail às a' charbad aige an sin no gum biodh aig ri diobhaint a nighe às na uidheachain aon uair eile. Nam faigheadh e pàigheadh gus nach faigheadh, b' e sin ceist eile. Bha Ishmael dìreach air tionndadh sìos bho North Frederick Street a-steach gu Cathedral Street nuair a thàinig làmh throm an fhìr air a chùl sìos air a ghualann. Chlis Ishmael is thionndaidh ris an duine. Fo shròn tharraingeadh air falbh an làmh. Thàinig gròcail bhon chùl.

"Dulich, dulich. Cha robh mi airson ur clisgeadh."

Nuair a choimhead Ishmael san sgàthan, fhuair e sealladh air aogas plumach glastaidd an duine. Bha ceirlean deurga ma shùilean. Choinnich amharc ri clachan beaga drùidheteach a bh' aig sùilean an duine. Choimhead e gun dàrna taobh.

"S ann dìreach nach eil sin ceart," thuirt an duine.

Bha na faclan aige nas coileanta na bha Ishmael an dùil is thàinig e a-steach air gur dòcha gun robh rudeigin a bharrachd air an deoch air.

"Dè?"

"Drumgoynes Avenue. Chan eil sin ceart."

"S e sin a th' agam. Sin far a bheil sinn a' dol."

"Cha tèid agam air a dhol an sin."

Gheàrr an Nissan aig Ishmael gu cruinn seachad air bus a dh'fhiar a-steach air a bheulaibh gu stad. Thàinig air a chas a shàthadh air a bhrèig on a bha an làraighean na stad an sin agus gus tionndadh far an rathad mhòr a bha a' tighinn gu h-obann ra shealladh. Cha robh e an gnè Ishmael a bhith mì-mhodhail, ach bha an uidheachadh san robh e ga chur droil. Thionndaidh e ris an duine air a chùl.

"Feumaidh mi an t-slighe a chaidh a thoirt dhomh a leantainn," spliathartach e le mì-fhoighidinn na ghuth.

Gun freagairt an duine air a chùl, chùm Ishmael a' dol. Bha e air a dhol fon M8 is e a' gearradh sìos Hawthorn Street eadar

teanamaintean ruadh is feansa àrd ionad ghnìomhachais Cowlers nuair a thàinig lasgan bhon chùl.

"Inbhir Nis!"

"B' àill leibh?"

"Inbhir Nis!"

"Inbhir dè?"

"Inbhir Nis, sin far an tèid mi. Sin an t-aon àite dhan tèid mi."

Thoinn làmhan Ishmael gu frionasach air a' chuibile-stiùridh.

"Sràid Inbhir Nis? Craobh-shràid Inbhir Nis?"

Le corragan a dhàrna làimh, bha Ishmael a' strì ris an ainm choimheach a chur a-steach dhan aplaoid sat-nav aige is an làmh eile aige greimichte ris a' chuibile.

"Baile Inbhir Nis."

Le sin gheàrr Ishmael far an rathad air cùl bhana Hermes a bha na stad an sin. Aig oir a shùla, rèitich e an t-slighe air a fòn aige. Thàinig gròcail ghràndà a-mach às a' bhrèig-làimhe is Ishmael a' tarraing air gu teann. Thionndaidh e ris an duine air a chùl.

"Tha sin ceud, ceithir fichead sa h-oched miltean gu leth air falbh bho seo."

Gun fhios aige air na bu chòir dha a dhèanamh, dh'fhnòi Ishmael a-steach dhan ionad-stiùridh aige. Dh'èirich tormaigh guthan sradagach fad tamaill aig an toiseach. Thionndaidh e ris a' phasaindear aige às ùr.

"Thèid agam air sin a dhèanamh, ach feumaidh sibh pàigheadh an toiseach."

Fògarraich

ALISTAIR PAUL

Rùraich an duine gu clearbach na phòcaid-bhroillich. An ceann ùine is a-mach à doimhneachd a sheacaid lorcaich mhì-sgiobalta, dh'èirich an duine màileid-phòca shnasail sgiobalta. Thilg an duine fosgailte i air a shliasaid, a' toirt am follais sleath de chairtean creideis is trusan tiugh de nòtaichean a bha air am filleadh gu cuimir a-steach dhan phòcaid, air an cùl. Ar rèir fianais a sporain, cha b' e seo fear a bha gann de stòras. Tharraing Ishmael an t-inneal chait-chreideis aige a-mach às an t-seotal fon deas-bhòrd is às dèidh dha na fiogairean ceart a bhrùthadh a-steach ann, thabhairn e air an duine, a bha a' strì ri cairt fhaighinn às a' mhàileid-phòca aige.

"An urrainn dhomh?" thuirt Ishmael is le aon għluasad ealamh, spion e a' chait a-mach is smèid e thar an inneil i.

Phut e' a chait air ais dhan mhàileid-phòca is le aon għluin air an t-sèithear aige is e' a crochadh a-steach dhan chūl, chuir e' a mhàileid-phòca air ais ann am pòcaid an duine.

Chunnacas iasg beag gorm an Nissan aig Ishmeal a' snàmh bho sheo tro alltan is leas-aibhnichean Allt an Fhuarain, seachad air iomall Roinn Goif Littleton agus Pàirc Bhaile Rab Ruaidh agus a-nìos gu abhainn mhòr an M8. Mun àm a dh'fhiar e a-steach dhan t-sruth air cùl bus City Link, bha am phasaindear aige na shuain cadail aig a' chùl is e' a srannail gu plathach. Ged a bha an càr aig Ishmael na iasg clis am measg trafaig a' bhaile, a' gearradh a-mach is a-steach gu dàna eadar sreathan, b' ann an seo a bha e taobh a-muigh àrainneachd dhualache is e' a gluasad gu mall, cùramach le làraighean is fiù's carabhanaichean a' dol seachad air.

On a ràinig e Glaschu cha robb Ishmael a-riamh air a bhith taobh a-muigh crìochan a' bhaile. Nuair a bha e air sruthadh air falbh bhon M8 a-mach air an M80 is an rathad air socrachadh beagan, chuir e làmh a-steach gu pòcaid a bhriogais is thusg e a-mach dà dhealbh a chàraich e air an t-sèithear ri thaobh. Thug e plathadh sios orra is choimhead suas airson nan trì rudan às priseil dha san t-saoghal. Bu sin a bhean ann an aon de na deilbh air latha am pòsaidh is na miog-shùilean cruinn donn aice a' coimhead suas air, beannag phurpaidh òir ghrinn ma ceann is pàtrai thoinnt henna air a làmhan sinte roimhpe. Gach turas a laigheadh a shùil air an dealbh thigeadh an là sin air ais thuige, mar gum b' e an là an dè a bh' ann, na mnathan ri crònán is gusgal le poitean an fheusta air an cinn, cho math ri faileadh a' bhìdh, na fir is an ròbaichean geala umpa, air an cruinneachadh fon t-seann chraobh acàisea aig meadhan a' bhaile, leis a' chlann ri cleasachd is spòrs is ag itealaich nan sgaothan mu na h-inbhich.

Bha a h-uile rud cho soilleir dathach. Ri a thaobh, san dealbh eile, bha an dà nighean aig Ishmael, is measgachadh de chleasachd is bàidh ri fhàicinn nan sùilean. Gach turas a laigheadh a shùilean-sa air an dealbh sin a-nis, b' i' a' cheist a thigeadh thuige: 'saoil, dè an coltas a bhiodh orra a-nis?' is bliadhna air a dol seachad bhon là a thàinig air soraidh fhàgail aca. B' iad na

h-iomhaighean sin acair do dh'Ishmael, greimichte ris a' għrunnd, a' cur stad air bho bhith a' falbh leis an t-sruth. B' iad sin a thug dha adhbhar cumail a' dol is dòchas ann, aon uair 's gun rachadh aige air an obair-phàipeir a choileanadh is beagan airgid a chur mu seach, thigeadh iad còmhla a-rithist.

Bha an tagsaidh aig Ishmael air a dhol seachad air Peairt is a' dlùthadh ri Baile Chloichridh mus do dhùisg am pasaindear aige le cnead. Rinn an duine suidhe an àird le clisgeadh.

"Feumaidh sinn stad," għrad-ghlaodh e.

Choimhead Ishmael mu thimcheall. Air oir an rathad bha bacadh-thubaist is, eadar sin is an tarmac, cha robb ann ach stiall thana feòir.

"Chan urrainn dhomh!"

"An sin!"

Chomharrach an duine claon rathad air am beulaibh.

Slug an rathad sin an tagsaidh aig Ishmael sios sgòrnan lùbach tarmac eadar craobhan àrda, gam fàgail air rathad dìreach, a ruith an co-shineadh ri Uisce Teimheil. Gheàrr Ishmael a-steach an sin dhan chiad àite pàircidh a chunnac e. Cha robb an càr aige fiù 's air tighinn buileach gu stad nuair a theich an duine a-mach às an doras is seachad air a' ghàrradh ri taobh an rathaid, le cruinneum. Ged nach fhaiceadh Ishmael ach ceann an duine is a chùl ris, chluinneadh e an steall farmadach a thàinig na chois is e' a taomadh le neart air an fheur aig a chasan.

Thog Ishmael an dà dhealbh bhon t-sèithear, a dhinn e gu h-ealamh air ais dhan phòcaid aige is choimhead e air an dàrna taobh. Dh'fheith e agus dh'fheith e. Mu dheireadh thall, thug e sùil air ais, far am bu chòir dhan phasaindear aige a bhith, ach cha robb sgeul air.

Shleamhnaich Ishmael fhèin thairis air suidheachan a' phasaindear ri a thaobh, gus nach nochdadhe air beulaibh trafaig an rathaid is dh'halbh e bhon càr. Thug e fhèin grad leum a-nis thairis air a' ghàrradh, ach cha d' fhuair e an sin ach bruach fheurach shleamhainn is bras sruth na h-aibhne an sin fòidhpe, gun sgeul air an duine. Cha tug e fada's e na sheasamh an sin na thuaineal gus an do dh'fhaidh e an uisge fuar, a' drùdhadh a-steach dhan na brògan-spòrs tana aige, bhon talamh bhog fòdhpa. Tro thorman socair an uisge, chluinneadh e cneadal. Thionndaidh e agus b' ann an sin fhèin a bha am pasaidear aige, air a shlaodadh ris a' ghàrradh is e' gal mar leanabh. Chliob Ishmael air ais, sios a' bhruach, far an robb an duine.

"S còir dhuinn cumail oirnn," thuirt e. Le sin chuir e làimh fo achlais an duine ga chuideachadh gu a chois is an uairsin thairis air a' ghàrradh. Thuit an dìthis a-steach dhan chàr is lean iad orra tro Baile Chloichridh is air ais, suas dhan A9. Bha na casan aig Ishmael a-nis bog flieuch. Chuir e air siostam teasachaidh a' chàr aig àirde an oidhisp an tioramachadh, a' cur trùman a' ghaotharin ri burral an einnsein is grunnsgal nan làraighean san dol seachad orra. Tron fharam, thàinig guth an duine sa chùl.

"Do-sheachanta, saoilidh mi. Mar a thachair. 'S fhada on a tha cùisean air a bhith a' dol leis a' bhruthach."

Le teanga air fhuasgladh, thàinig na faclan nan steall a-nis, direach mar a thàinig am muin na bu thràithe, is na briathran a bha air a bhith ag ad na bħroġġ, mar bħall teinne ag ad ann an bħolċáno, ga losgħad air an taobh a-staigh, a' spreidheadh às. Sna beagan mìltean a lean, fhuair Ishmael làn a sheanchais. Mun chonas nimheil a bha air a bhith ann an oħħche a-raoir, eadar esan is a bhean. Am b' esan a choisich a-mach no am b' ise a thilg a-mach e? Cha robb e soilleir, ach fhuair e fhèin ann an taigh charaid is bha iad air teannadh ri òl. A-mach an uairsin

bha brèidean sneachda air an crochadh an siud 's an seo, am falachan nan coirean.

"Tha an dùthaich agaibh àlainn," thuirt Ishmael.

"Cha robb fħios agam gun robb i cho bòidheach."

Tharraing na faclan aig Ishmael an duine a-mach à breislich a smuaintean, tamall, is choimhead e mu thimcheall air.

"Tha. Tha sibh ceart."

Lion còisir meacanageach às ùr an clos a lean sa chòmhradh, clos a thug an dìthis thairis air Druim Uachdair is a-steach am measg crainn giuthais is raointean farsaing Shrath Spè. Bha am Monadh Ruadh air faire is an Nissan aig Ishmael a' gearradh eadar tobhta Thaigh Feachd Ruadhainn, na seasamh air a' chnoc chruinn dhan dàrna taobh, is Baile Cheann a' Għiuthsajha na shiñeadh fòdhpa, air an taobh eile, mus do chuir an duine crioch air a sheanchas.

"Thèid agam air a bhith beò às a h-aonais. Bidh e duilich, 's cinnteach, ach nì mi an gnothach air, mu dheireadh thall. Ach, 's e mo mhac – cha tèid agam air a bhith dealachte bhon rud as priseil dhomh air an t-saoghal air fad."

Clos a-rithist, thug iad seachad air an Aghaidh Mhòir is a-nìos gu ruige an slochd mus do bħruidhinn an duine a-rithist.

"Dè dhèanadh tusa? Duilich... chan eil fħios agam dè an t-ainm a tha ort?"

"Ishmael."

"Ishmael, dè dhèanadh tusa?"

Mheòraich Ishmael air a' cheist fid ùine mhòir, mus tug e seachad a fhreagairt.

"S chòir dhuibh 'duilich' a ràdh rithe. Mathanas iarraidh oirre."

Rinn am pasaindear shuidh an àird is dhluðhaich e air Ishmael gus an do dh'fhaidh e anail air cùl amhaich.

"Chan urrainn dhomh sin a dhèanamh. Cha do rinn mi dad a bha ceàrr. Chan eil aithreaches orm mu aon fhacal a thuirt mi. An fhìrinn a th' agam."

"Chan eil e gu diofar cò às coireach. Cha chosg am facial 'duilich' s'għillinn dhuibh. 'S còir dhuibh 'duilich' a ràdh."

Thuit an duine air ais san t-suidheachan aige gun smid aige. An ceann ùine, dh'èirich cruth Inbhir Nis bhon tarmac, air beulaibh Ishmael, is an Nissan a' cromadh an rathaid roinnt dha ionnsaigh le Linne Mhoireabh is Drochaid Ceasaig air a chùl. Thug Ishmael sùil fhiar air an t-sat nav. Għrad-amharc e an duine san sgàthan.

"Tha sinn gus Inbhir Nis – an e sin ainnm an àite? – tha sinn gus Inbhir Nis a ruighinn. A bheil seòladh agaibh? Cait an tèid sinn a-nis?"

Thug e sùil chlis eile air an t-sat nav.

"Tha sinn a' dlùthadh ri clearcall-rathaid."

Phriob togalaichean Inbhir Nis orra bho chùl nan craobhan rin taobh is an clearcall-rathaid a' sior dhèanamh orra. Dh'fheith am pasaidear gus an robb iad air an slighe a-steach dhan clearcall greimichte eadar dà làraighean san dol seachad a fhreagairt.

"Thalla timcheall an clearcall-rathaid is tillidh sinn a Ghlaschu." ■

Kirsty MacLeod

Nua-bhàrdachd le Deborah Moffatt is Marcas Mac an Tuairneir

Cumha na Cloinne-Nighean

DEBORAH MOFFATT

Latha blàth samhraidh,
na bà 's na laoigh ag ionaltradh
air an fheurach,
na caoraich sgapte thar na leargainn,
nighneag chiara
caillte ann an saoghal aice fhèin,
eadar solas na gréine
's dorchadas dubh a h-aigne,
falaichte fo dhòn
geugan biorach nan sgitheach,
air crith leis an eagal
's iùr tighinn bho thòir fhad às,

clann-nighean a' bhaile air a tàir,
clachan san làmhan aca,
fuath nan sùilean gorma garbha,
prasgan nigheanan
borba, an-iocdmhor, nàimhdeil,
bana-ghaisgich na tire
a' ruagadh nan coigreach 's nan lag
a-mach às an àite,
's na balaich leisg gan leigil seachad
gus tig an latha
a bhios tighearnas aca fhèin
air na mhnathan uile.

Càirdeas

DEBORAH MOFFATT

Is tua an iarmailt,
caochlaideach, luaineach,

mise an talamh,
bunaiteach, daingeann,

tu a' ghrian
a' blàthachadh nan achadh,

mise an t-arbhar
gam ghrianadh fhèin nad sholas,

tu an t-uisge
a' flíuchadh na talmhainn,

mise an abhainn
a' giùlan a' bhùirn dhan mhuir,

tu a' ghaoth
a' sèideadh às gach àird,

mise a' chraobh-beithe
a' luasgadh anns an oiteig,

tu an sneachd
a' cur 's a' cathadh air na beanntan,

mise an t-eigh-shruth
nam laighe air mullach na beinne,

thu na rionnagan
a' boillsgeach san speur,

mise a' choinneal
a' priobadh san uinneig,

thu a' ghealach làn
air oidhche dhorcha fhuar,

mise an t-aodann bànn
dhen chluasaig fo do cheann.

Innis Tìle

DEBORAH MOFFATT

Ann an Innis Tìle,
Ultima Thule, tìr nan iasg,
tìr nan dùl, chithear teine ag èirigh
às na beanntan, uisge teth a' spùtadh
às an talamh, aibhnichean-deighe ghorma
a' sior għluasad nan cadal meallta,
a' sior atharrachadh cruth na tire
falaichte fodhpia.

Caochlaideach,
cugallach, dùileach:
sin an tire, Innis Tìle,
agus sin do bheatha innte,
a bhith a' feitheamh fad na thòide
ri cleas nan dùl – an talamh air crith,
a' bheinn na teine, an deigh a' leaghadh –
oir 's iad na dùilean fhèin a bhios an dàn dhut.

Bian an t-Sionnaich

MARCAS MAC AN TUAIRNEIR

Am preas mo mhàthar,
tha bian sionnaich air a chrochadh –
air a dhubhadh le tòm.
A' cumail làmh ris,
chì mi mo shin-sheanmhair
le dà dhiubh ma guailnean.
Na leth-aon de phaidhir
is air sgàth tabhartas neo-chiallach bean a mic,
's taisgte mo dualchas
an lobht cuid gun dàimh riùm.

Puthaidean

MARCAS MAC AN TUAIRNEIR

Nuair a chunnaic mi air Instagram,
gur ann rim bhedò,
a chailleamaid naochad
anns gach ceud puthaid,
bha mànran ceanalta san duan,
a lion an inntinn nam chluais –

Òran uaigneach:
air a sheinn, o oir an aon chreige,
far an do chùm gnùisean
gun aithne dhomh,
ach tro leughadh 's còmhchradh,
am miann ris a' ghaoith.

Òran tagraidh:
làn iarraidh siort nan siantan,
ath-thoinneadh nan tonn,
a' smòmhadh fodhpia, mar theip
is sin clàradh na h-aoise analogach.

San là an-diugh,
thèid mo bhuaireadh le òrain gach là,
a nochdas a dh'aona-ghnothach
air inneal mo phòca – iad
a thàinig gun iarraidh, mar
trì nithean gnàthais-chainnt
a ghlèidheas sinn an tasglann didseatach,
fhad 's a chrònias an àrainneachd
dhan do bhuin iad.

Càrn

MARCAS MAC AN TUAIRNEIR

Air d' aire,
a chagair,
nan tigeadh tu
an comhair mo chòurn,
chaidh a thogail leis gach uile facal
a chuir an saoghal seo 'n chlò.
Òrain gaoil is in-ghabhaltais,
dàin rinn ciad iomradh ar seòrs'
is 's ann air mo għuailnean fhìn
a sheasadh mus faiceadh tu 'm bàrr.

Air d' aire, a chagair,
nan leigeadh do ghòbhlag molag,
tha mo chàrn a-nis na bhalla,
a nì m' àrachadh 's mo dhòn,
is ged as tu an dùil gun seas mi
uaigneach seo na sgàil, ri mo thaobh
tha iad gun mhiadh do shlàinair
a sheasadh fhathast mo chòir.

Eadar-theangachaidhean Òran

Home

LANA PHEUTAN

The city has always pulled me,
its bright lights blinding me
to anywhere else I could be,
live fast and loud,
the taste of love and blood on my tongue

defining for myself what it means to be young

living in collective mess,
a unifying nothingness.

There's a place where nothing is everything
a whispering wind,
no obnoxious buildings blocking
the setting sun

Where salty water lets a heart grow young.

To be reckless and come to no harm
is the gift of having love close by

but still

it journeys two hundred and eight miles

two hundred and eight miles
seems further every day,
and where I want to be
has never felt so far away:

Home is a place that I can touch.

I will no longer tempt fate
and leave words unspoken

say thank you and
I'm sorry for the things I have broken,
say
I love you,
and I hope you know I had to leave,
to let myself grow.

Take me home,
the only one I have ever known,
who I gave my all,
though it wasn't much at all,

When wrinkles mirror rivers,
running through me skin, she
will be the one love I didn't doubt.

Dachaigh

EADAR-THEANGACHADH LE
MARCAS MAC AN TUAIRNEIR

'S a' chathair bha tarringeach riamh,
a solais shoilleir gam dhalladh
ro àite sam bith a dh'fhaodainn
fhèin bhith ann,
beò gu luath is gu h-àrd,
blas gràidh is fala air mo theanga,

ag ainmeachadh dhomh fhìn ciall na h-òige

beò ann an bùrach cumantais,
neonitheachd nì ar n-aonadh.

Tha àite far as neonitheachd gach nì,
gaoth a' cagarsaich,
gun thogalaich chaclach a' bacadh
na camhanaich.

Far as sruth sàil a' leigeas cridh' bhith òg.

Bhith ri cleas na faolaig gun èirigh uilc,
'sin tiodhlac gaoil, beò is làimh riut
ach,
's mi shiùbhlas fhathast dà cheud mile 's ochd

ochd is dà cheud mile
is coltas nas fhaid' air falbh le teachd gach là,
is cha robh mi riamh cho fad' air air falbh
bhon àit a dh'iarrainn:

Dachaigh – àit' ris am bean mi.

Cha mhise bhuaireas an dàn gu bràth
a' fágail fhaclan gun labhairt

a' cantainn mo thainge is
gur mi tha duilich dhen rudan a bhris mi,
a' cantainn
mo ghriàdh ort,
is mo dhòchas gur eòl dhut is mi
a dh'fheumadh d' fhàgail
airson m' fhàis.

Thoir dhachaigh mi,
dhan aon àit' s' aithne dhomh,
dhan tug mi m' uile
ged nach bu mhòran a bha sin.

Nuair 's sgàthan ròcain aibhnean
a' ruith mi chraiginn luim, 's i 'mhàin
a bhios gun teagamh, 's m' aona ghràdh.

Cùm Cuimhne Orm a Ghràidh

FEARGHAS MACFHIONNLAIGH

Gun urra, Albannach, 16mh linn

Cùm cuimhne orm a ghràidh
Is iriosal mo chàil,
Chuirinn an cèill mo dhèidh gu lèir
Bhom chridhe dileas slàrn.
Mo chridhe sèimh
Am broinn do chlèibh,
Cùm cuimhne orm mo ghràidh.

Cùm cuimhne orm faraoir,
Leig seachad gach ascaoin,
Saoil annad fòs aon lasair bheò,
Sin fios an àigh is m' aoibh.
Fior ghaol gun deòir,
Mo lùig' as mò,
Cùm cuimhne orm faraoir.

Cùm cuimhne orm nam chràdh,
Fo an-iocdh ri uchd bàis,
Is ann mar bhuaidh do mhì-sgoinn cruaidh
A mhaireas annad fhathast.
Gabh truas, a luaidh;
Mo nuar, gu buan
Cùm cuimhne orm nam chràdh.

Cùm cuimhne orm mo ghràidh,
Bu tuaù cùis mo chràidh,
Chaidh d'fhaclan faoin an sàs nam smaoin,
Mar leòintean domhain gun bhàidh;
Ach bidh mi a-chaoidh
Fior agus caoin,
Cùm cuimhne orm mo ghràidh.

Kirsty MacLeod

Meas Neònach

FEAGHAS MACFHIONNLAIGH

'Strange Fruit' – Abel Meeropol
air a sheinn le Billie Holiday air
a' chlàr 'Lady Sings The Blues', 1956

Craobhan mu Dheas le measan cho geur
Fuil air an duilleach 's ful aig a' freumh
Cuirp dhubha luasgadh san deòthan a Deas
Measan geura crochte bho na crithinn san teas.

Tùr Chinn a Deas cho mòrail na dreach,
Na sùilean air at agus am beul na chreach,
Fàile magnòilia, milis is tùr,
Tòchd obann na feòla dòite gu smùr.

Seo dhut meas le feannagan spònt
Le gaoth gu bhith sùghe, agus drùidhete le sìd,
Lobhte le grian, leagt à craoibh gu làr,
Cho neònach 's cho searbh am bàrr.

Is Mis' An Rathad Mòr

'I Am The Highway' - Chris Cornell, Audioslave

Neamhnaidean 's mucan cuidheas mi.
Fad is cianail mo thriall air bhith.
Bha mi caillt' anns na bailtean, leam fhìn anns na cnuic.
Gun truas gam fagail, caoidh idir nam chridh'.

Chan e mis' do rothan luatha – is mis' an rathad mòr.
Chan e mis' do bhrat air sgiath – is mis' an speur.

Càirdean 's breugairean, na bi feitheamh rioms'.
Nì mi a' chùis nam shlighe fhìn.
Chuir mi milleanan de mhiltean mar-thà fo mo shàil,
Ach fada ro fhaisg riut tha mi faireachdainn fhathast.

Chan e mis' do rothan luatha – is mis' an rathad mòr.
Chan e mis' do bhrat air sgiath – is mis' an speur.
Chan e mis' do ghaoth a shèideas – is mis' an dealan.
Chan e mis' do ghealach fhoghair – is mis' an oidhch'.

Червона Калина

Dreach Tùsail na h-Ucrainis

Ой у лузі червона калина похилилася
Чогось наша славна Україна зажурилася
А ми тую червону калину підіймемо
А ми нашу славну Україну, хей, хей, розвеселимо
А ми нашу славну Україну, хей, хей, розвеселимо

An Cèir-Ìocan Dearg

'Red Viburnum' – Pink Floyd
Den Òran Thraigseanta Ucraineach

O chèir-iocan dheirg anns a' chluain ud air do chromadh sìos.
Coltas bròin air an Ucrain ghlòrmhoir, saoil gu dè is brigh?
Togaidh sinn an cèir-ìocan dearg seo suas an àird
An uair sin a dh'Ucrain na glòire, nìthear iolach-aighear!
An uair sin a dh'Ucrain na glòire, nìthear iolach-aighear!

Club nam Balach is Cliché

Marcas Mac an Tuairneir

THA BHIDEO-CIÙIL ÙR aig Skerryvore air nochdadh air-loidhne, fhad 's a tha na gillean air chuairt san RA is gu h-eadar-nàiseanta, a' dèanamh deagh job is a' cumail cultar Albannach ri luchd-èisteachd ann. Leis an òran-shingiltè ùr, 'Eye of the Storm' air thoiseach air a' chlàr ùr Tempus, tha an còmhlan air a bhith a' cluich le fuaimean nan 80an, a bha cuideachd ri chluinntinn aig Niteworks is seinneadair Gàidhlig eile, ron a' shin, fad nam bliadhnaichean a dh'fhalbh. Ged as rud math rudeigin ùr-ish a chluinntinn aca, tha bàrdachd an òrain gu math lag, an coimeas ris sàr-thàlant an luchd-ciùil air fad. Làn cliché, chan eil mòran ri innse aig seinneadair

Alec Dalglish ach 'Into the unknown / Falling through the sky / Chasing down the dream / Looking in the eye of the storm'. 'S e bàrdachd puirt a chaidh a chluinntinn roimhe is mar sin, thathas airson tuilleadh den strì a tha an gealladh an tiotal-òrain.

Tha Tidelines air a bhith soirbheachail, cuideachd, o chionn ghoirid, a' glèidheadh àireimh a trì-deug air cairt clàraidhean-chiùil na RA. 'S mor a' bhuaidh sin do chòmhlan a tha air a' chlàr ùr, An Ocean Full of Islands, a chur mu sgaoil gu neo-eisimeilach. Ach, am bàrdachd 'These Days' tha Raibeart MacDhonnchaidh ri crònan bodaich, agus an aon dramalaig tac-an-teine a-rithist, a' caoineadh nan

làithean a bh' ann, ged a tha e fhathast gun fheusag. Mar chlàr bhriste, a-mach air solais nìtheoin is dealbhan Vetricano, chan eil na h-iomhaighean seo air an gur gu feum, ach airson beagan dath a chumail ri sealladh bëis, gun stoidhle no susbaint.

Ged a tha Skerryvore air beagan iolrachd a thoirt air a' chòmhlan, le Craig Espie, Alan Scobie is Jodie Bremaneson làimh ri bràithrean GillEasbaig Thiriodh, na làithean-sa, tha iad fhathast, cho math ri Tidelines, steigte sna h-80an a thug buaidh orra, gun bhoireannach ri fhaicinn nam measg. Nach biodh facial aca uile ri Skipinnish, Mànran is Dàimh, a rinn a' chùis, mu dheireadh thall, air co-dhìù triùir bhan eatarra a lorg, gus beagan

co-ionnanachd a' chumail ris an t-seirm. Nam measg, 's iad Skippinish a sgaoleas as mothà brataich na co-ionnanachd, le bana-chluicheadair beus agus buill LGDTC. A thaobh càich, 's seann-chleas bana-sheinneedair a chumail air thoiseach còmhlan, gus guth feimineach a chumail ris na h-òrain, ged as math taic a nochdadh ro thàllantan nam ban, san fharsaingeachd. Mar sin, mean air mhean, tha na còmhlan-ciùil seo air thoiseach air Skerryvore is Tidelines, an sàs ann an riochdachadh an là a th' ann. Nam biodh Dalglish is MacDhonnchaidh deònach an leithid a dhèanamh, is dòcha gum biodh beagan bàrdachd smioralais aca ri seinn, ann an 2023. ■